

EEN LANGE ADEM IN KOEFAMILIES

F16-dochter Evertje 444 is voor Siek, Jorrit en Ruurd Sieperda een koe die duurzaamheid uitstraalt. Behalve tientonner is ze een invloedrijke koe op het bedrijf in Rutten, in de Noordoostpolder. Sieperda molk het afgelopen jaar vijf generaties Evertjes. Gaat er een geheim schuil achter de prestaties van deze koefamilie?

Siek Sieperda zoekt in de schetsenmap naar de jongste Evertje. 'Hier heb ik haar. Evertje 570 is de jongste Evertje op ons bedrijf.' Het kalf maakt deel uit van een koefamilie die het bedrijf voor meer dan één derde bevolkt.

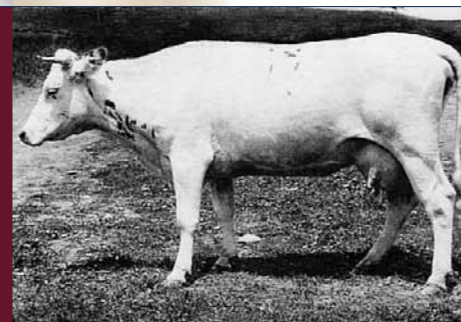
De broers Siek (61) en Jorrit (64) Sieperda melken in maatschap met Siek's zoon Ruurd (35) 55 melkkoeien. De kracht van een goede koefamilie is sinds de huldiging van tientonner Evertje 444 (v.F16) opvallender dan de familie Sieperda aanvankelijk dacht. Er zijn vijf generaties Evertjes aan de melk, waarbij de met 86 punten ingeschreven F16-dochter in oktober een levenstotaal noteerde van 127.452 kg melk en 10.212 kg vet en eiwit. 'De eerste Evertje werd in 1947 geboren', weet Siek Sieperda over de stammoeder van Evertje 444 te vertellen. Onlangs werd Evertje 444 afgevoerd, maar haar nakomelingen presteren nog onverstoord. Sunny Boydochter Evertje 464 gaf in 2954 dagen gemiddeld 34,7 kg melk, goed voor in totaal 102.402 kg melk. Haar Celsiusstelg gaat in een hogertempo naar de honderd ton; met een dagproductie van gemiddeld 41 kg nadert Evertje 482 deze grens tot op 9000 kg. Merkwaardig genoeg typeren de levensproducties van het vijftal zich in de eerste melklijst door benedengemiddelde lactatiewaarden. 'De Evertjes zijn stabiele, betrouwbare koeien die niet direct opvallen en minder snel uitvallen. Na de eerste lijst zie je vaak dat de lactatiewaarde blijft stijgen', typeert Siek Sieperda de koefamilie. Naast de Evertjes bestaat de veestapel, die een rollend jaargemiddelde van 10.715 kg melk realiseert, hoofdzakelijk uit Eisinga's en Aaltjes.

De Eisinga's zijn wat sterker in het exterieur en de Aaltjes vallen op vanwege de hoge melkproductie, maar zijn in aantal ondergeschikt aan de Evertjes en de Eisinga's.

Missers ongeoorloofd

Ondanks de progressie die de Evertjes laten zien, relateert de veehouder het effect van koefamilies binnen de fokkerij. Een misser in de stierkeuze kun je je volgens Sieperda zelfs bij goede koefamilies niet veroorloven. 'De fokkerij wordt sterker door de stier dan door de koe beïnvloed. Als ik zie dat Addison op ons bedrijf bij alle combinaties tegenvallende resultaten gaf, twijfel ik aan het belang van een koefamilie. De ene koe fokt weliswaar beter dan de andere, dat blijkt wel bij Evertje 464. Twee van haar drie nakomelingen realiseren een lactatiewaarde van 120 of hoger, maar de Celsiusdochter geeft haar goede productie minder sterk door aan haar nakomelingen.' De veehouder kan hiervoor geen verklaring noemen. De term fokkracht vermijdt Sieperda daarom liever. Hij ziet fokkracht los van de prestaties die de Evertjes op zijn bedrijf neerzetten. 'Kijk, Evertje 444 was er gewoon ineens. Dat er uit haar vier generaties aan de melk zijn, vind ik een grotere prestatie dan het volmelken van de 10.000 kg vet en eiwit. Daaruit blijkt dat het duurzame koeien zijn.' In termen van fokkracht laat Sieperda zich niet uit, maar hij constateert bij oudere koeien wel een tendens in de fokprestaties. 'Je ziet vaak dat de eerste nakomelingen beter zijn dan de laatste.'

Tijmen van Zessen

DE KOE

Productief en invloedrijk

Ze geldt als de meest invloedrijke Nederlandse koe in de Noord-Amerikaanse Holsteinfokkerij: De Kol 2, op 20 maart 1884 geboren in stal De Boer te Schellinkhout bij Hoorn en als éénjarige geëxporteerd. In combinatie met Neptune, een kleinzoon van de bekende stamvader Jacob 2, brengt ze De Kol 2d's Prince, waaruit de verdere Holsteinfokkerij ontspringt.

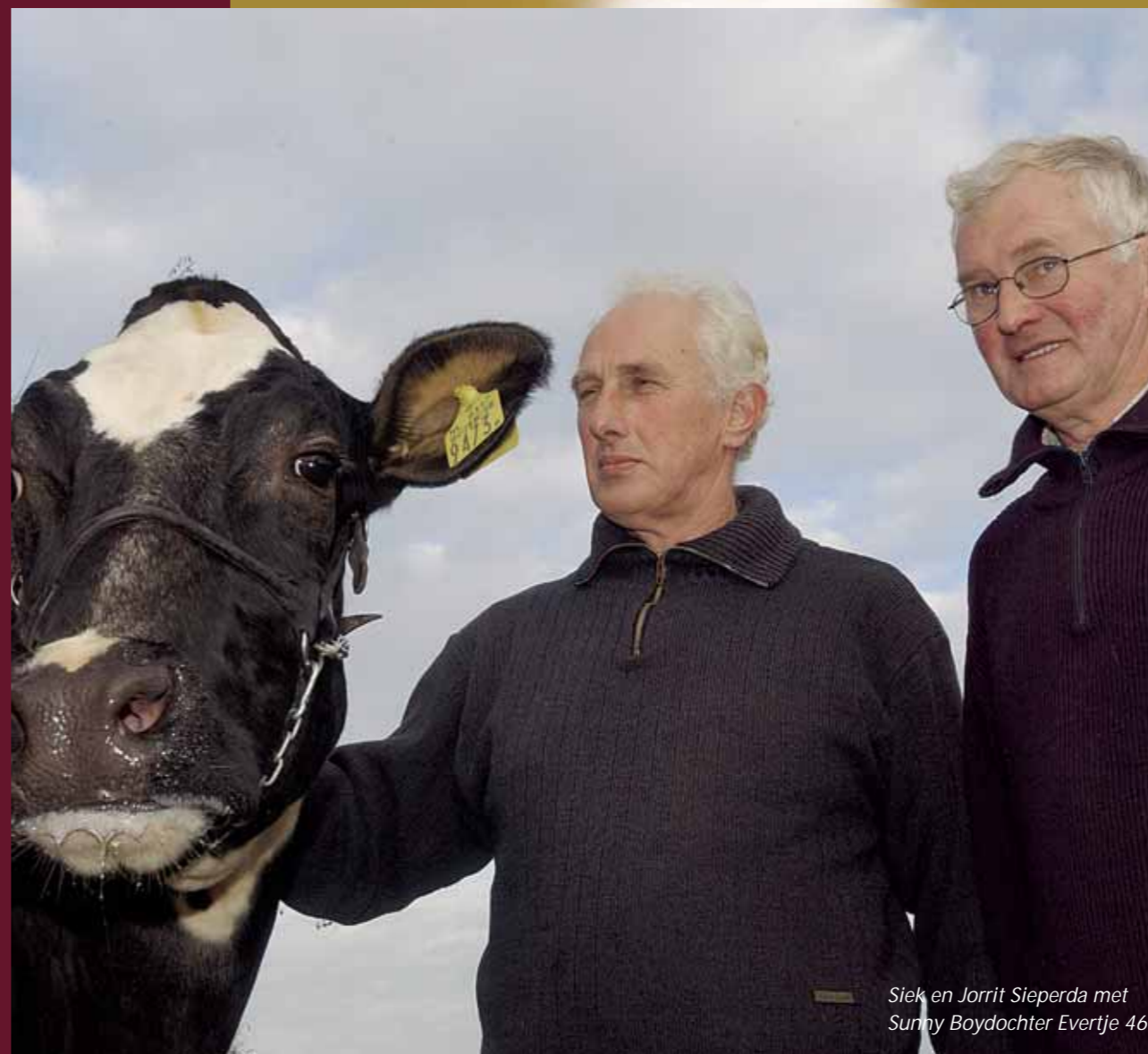
DE EXPERT RENÉ TE WIERIK

'Goede koefamilie geeft vertrouwen'

'Als fokkerij-organisatie creëer je een stuk zekerheid door de inzet van koefamilies. De meeste koefamilies fokken consistent en boeken generatie op generatie goede resultaten. Het zijn koeien die zich in productie, exterieur en gebruikskennmerken positief onderscheiden van de bedrijfsgenoten', omschrijft René te Wierik, foktechnicus bij Alta, de betekenis van koefamilies voor de fokkerij. De meerwaarde van een koefamilie gaat volgens Te Wierik nog verder. 'Je ziet zelfs dat een goede koefamilie het gebruik van een minder goede stier kan compenseren.'

Een verklaring voor het onderscheidend vermogen, de fokkracht, van bepaalde koefamilies kan Te Wierik niet geven. 'Sommige lijnen fokken gewoon goed, dochter na dochter.' Bij de selectie van potentiële proefstieren hebben koefamilies voor Te Wierik in ieder geval toegevoegde waarde. 'Van bekende families zoals IJsselvlied Roza en Willem's Hoeve Rita weet je bijvoorbeeld wat ze kunnen.'

Siek en Jorrit Sieperda met Sunny Boydochter Evertje 464

Siek Sieperda: 'De fokkerij wordt sterker door de stier dan door de koe beïnvloed'

Onopvallend goede koefamilie